

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om kontinentalsoklen.

(Lovforslaget (nr. 117) findes i tillæg A. sp. 0000, fremsættelsen i tidenden sp. 2784).

Lovforslaget sættes til forhandling.

K. Axel Nielsen: Ved en FN-konvention af 1958 tillægges kyststaterne eneret til udforskning og udnyttelse af den såkaldte kontinentalsokkel, dvs. havbunden ud for kysten. Danmark ratificerede denne konvention i 1963, og en kongelig anordning af 7. juni 1963 har givet hjemmel til den koncession, der i oktober 1963 blev meddelt rederiet A. P. Møllers koncern til udnyttelse af forskellige råstoffer på bl. a. sokkelområdet.

Ved lovforslaget søges etableret en samlet retlig regulering af forholdene på sokkelområdet, således at dansk ret fastslås som gældende for de anlæg, der etableres på dette område. Det fastslås endvidere, at naturforekomster på kontinentalsoklen tilhører den danske stat, og der gives regler for, hvorledes privates ret til udforskning og udnyttelse kan erhverves.

Mit parti kan anbefale forslaget, men vi vil gerne have det i udvalg for bl. a. at få oplysning om indgåede aftaler om koncessioner, om deres løbetid, opsigelsesbestemmelser m. v.

Bøgholm: Vi må sikkert indrette os på, at begreber som det ydre rum, som luftterritoriet, som havbunden, som kontinentalsoklen mere og mere vil komme til at indgå i national og international lovgivning. Begrebet kontinentalsokkel blev første gang kastet ind i international debat af præsident Truman i 1945. Der fandt lange kommissionsforhandlinger sted i De Forenede Nationer, hvor de forskellige interesser gjorde sig gældende. Skulle man internationalisere? Skulle man, på samme måde som man havde talt om de frie have, kunne tale også om den frie havbund? Det var synspunkter, der hver for sig havde meget at sige. Resultatet blev imidlertid 1958-konventionen, som hr. K. Axel Nielsen rigtigt har gjort opmærksom på, der giver retten til kyststaterne, og dermed var det principielle i sagen afgjort.

Det var også meningen, det fremgår af forhandlingerne om konventionen, at det afgørende skulle være afstandsprincippet, hvis ikke særlige forhold gjorde sig gældende, og derfor gik Danmark sikkert i overensstemmelse med de fleste andre lande ud fra, at dette måtte være tilfældet, også hvor det gjaldt vore forhold. Det viste sig imidlertid, at man fra tysk side ikke var indforstået med dette, og så måtte Danmark og Holland tage sagen imod Tyskland over for Haagdomstolen. Ved denne sag fastslog Haagdomstolen i en dom, der vel ikke var særlig klar, men i al fald var klar på det ene punkt, at hvor det gælder Tyskland og den tyske kyst ved Nordsøen, kunne det ikke være afstandsprincippet, der var det afgørende; dér måtte man tage hensyn til hele befolkningspresset imod kyststrækningen. Der kunne da ikke være tale om, at de lange kystlinjer var eneafgørende, man måtte også se på, hvor stor en befolkning der boede bagved.

Domstolen henstillede til Danmark og Holland på den ene side og Tyskland på den anden side at optage forhandlinger for at søge at nå frem til en overenskomst. Det var for så vidt en henstilling om at nå frem til en ret og billighedsoverenskomst, idet der nok blev nævnt visse principper, men dog ikke blev fastlagt, hvorledes grænse-dragningen skulle ske.

Efter at vi har fået dette i orden, behandler vi nu forslaget om kontinentalsoklen, og jeg vil gerne sige, at dette forslag til lov om kontinentalsoklen er et forslag, som vi fra mit partis side fuldt ud kan tilslutte os.

Jeg vil gerne have lov til at gøre to bemærkninger og stille to spørgsmål til den højtærede justitsminister. Jeg ved, at der i visse kredse har været gjort den opfattelse gældende, at hummerfiskeriet ville komme ind under dette. Det hedder nemlig i § 1, stk. 2, nr. 2, at

„levende organismer, som . . . er ude af stand til at bevæge sig uden i stadig fysisk berøring med havbunden eller undergrunden“;

falder ind under naturforekomster. Bag ved dette ligger den fransk-brasilianske strid, den såkaldte hummerstrid, og afgørelsen af denne strid blev den, at man sagde, at hummeren var en del af fiskebestanden. Ud fra dette må hummer-